

§ 30

Översiktsplan för gång- och cykeltunnel mellan Medborgartorget och Kajsaniemi

HEL 2017-013338 T 10 05 02

Beslut

Stadsfullmäktige godkände översiktsplanen för en gång- och cykeltunnel mellan Medborgartorget och Kajsaniemi, så att de sammanlagda kostnaderna för projektet beräknas uppgå till 23 miljoner euro (exkl. moms, MAKU-index 110,6, 2010=100).

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningsklämmor:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget om en översiktsplan för en gång- och cykeltunnel mellan Medborgartorget och Kajsaniemi att det utreds hur parkplaneringen i Kajsaniemi kan uppdateras. (Laura Kolbe)

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att man i den fortsatta beredningen fäster särskild uppmärksamhet vid den västra utfarten och säkrar dess funktionalitet. (Silvia Modig)

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget om en översiktsplan för en gång- och cykeltunnel mellan Medborgartorget och Kajsaniemi att möjligheterna att förbättra den upplevda tryggheten i tunneln utreds. (Atte Kaleva)

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av översiktsplanen för en gång- och cykeltunnel att det ägnas särskild uppmärksamhet också åt belysningen och trivsamteten i tunneln för att trygghetskänslan ska stärkas. (Silja Borgarsdóttir Sandelin)

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att mynningarna till tunneln på de platser där gång-, cykel- och biltrafiken korsar varandra på ett trångt ställe planeras så att det fästs särskilt avseende vid trafiksäkerheten exempelvis med tydliga vägmärken som anger förkörsrätt och väjningsplikt. (Tomi Sevander)

30.01.2019

Ärende/7

Behandling

Under diskussionen framställdes sex förslag till hemställningsklämmor:

Ledamoten Laura Kolbe understödd av ledamoten Paavo Arhinmäki föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget om en översiktsplan för en gång- och cykeltunnel mellan Medborgartorget och Kajsaniemi att det utreds hur parkplaneringen i Kajsaniemi kan uppdateras.

Ledamoten Mari Rantanen understödd av ledamoten Nuutti Hyttinen föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att stadsstyrelsen utreder möjligheten att vid beredningen av beslut om andra sätt att ta sig fram, såsom kollektivtrafik och privatbilism, använda samma grunder med avseende på en smidig trafik, restider och orsaker till att trafikljusen fördröjer framfarten.

Ledamoten Silvia Modig understödd av ledamoten Atte Kaleva föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att man i den fortsatta beredningen fäster särskild uppmärksamhet vid den västra utfarten och säkrar dess funktionalitet.

Ledamoten Atte Kaleva understödd av ledamoten Mauri Venemies föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget om en översiktsplan för en gång- och cykeltunnel mellan Medborgartorget och Kajsaniemi att möjligheterna att förbättra den upplevda tryggheten i tunneln utreds.

Ledamoten Silja Borgarsdóttir Sandelin understödd av ledamoten Eva Biaudet föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av översiktsplanen för en gång- och cykeltunnel att det ägnas särskild uppmärksamhet också åt belysningen och trivsamtheten i tunneln

30.01.2019

Ärende/7

för att trygghetskänslan ska stärkas.

Ledamoten Tomi Sevander understödd av ledamoten Pilvi Torsti föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att mynningarna till tunneln på de platser där gång-, cykel- och biltrafiken korsar varandra på ett trångt ställe planeras så att det fästs särskilt avseende vid trafiksäkerheten exempelvis med tydliga vägmärken som anger förkörsrätt och väjningsplikt.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

Omröstningsordning

Hemställningskammarna togs särskilt upp till omröstning.

1 omröstningen

Ledamoten Laura Kolbes förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget om en översiktsplan för en gång- och cykeltunnel mellan Medborgartorget och Kajsaniemi att det utreds hur parkplaneringen i Kajsaniemi kan uppdateras.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 78

Heidi Ahola, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Askoseljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Petra Malin, Silvia Modig, Abdirahim Mohamed, Elina Moision, Sami Muttillainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Alekski Niskanen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov,

30.01.2019

Tomi Sevander, Satu Silvo, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Blanka: 5

Pia Kopra, Mika Raatikainen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén

Frånvarande: 2

Eero Heinäluoma, Otto Meri

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Laura Kolbes förslag till hemställningskläm.

2 omröstningen

Ledamoten Mari Rantanens förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att stadsstyrelsen utreder möjligheten att vid beredningen av beslut om andra sätt att ta sig fram, såsom kollektivtrafik och privatbilism, använda samma grunder med avseende på en smidig trafik, restider och orsaker till att trafikljusen fördröjer framfarten.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 15

Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Joel Harkimo, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Alekski Niskanen, Dani Niskanen, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Mirita Saxberg, Juhani Strandén, Mauri Venemies

Nej-röster: 9

Kaisa Hernberg, Kati Juva, Arja Karhuvaara, Otto Meri, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Leo Stranius

Blanka: 58

Heidi Ahola, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Askoseljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Ville Jalovaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Terhi Koulumies, Johanna Laisaari, Petra Malin, Silvia Modig, Abdirahim Mohamed, Elina Moisio, Seija Muurinen, Björn Månsson, Hannu Oskala, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala,

30.01.2019

Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Suldaan Said Ahmed, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Frånvarande: 3

Eero Heinäluoma, Sami Muttilainen, Wille Rydman

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Mari Rantanens förslag till hemställningskläm.

3 omröstningen

Ledamoten Silvia Modigs förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att man i den fortsatta beredningen fäster särskild uppmärksamhet vid den västra utfarten och säkrar dess funktionalitet.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 76

Heidi Ahola, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Askoseljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Petra Malin, Silvia Modig, Abdurahim Mohamed, Elna Moisio, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Aleksi Niskanen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 1

Otto Meri

30.01.2019

Ärende/7

Blanka: 6

Atte Harjanne, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Mika Raatikainen, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho

Frånvarande: 2

Eero Heinäluoma, Wille Rydman

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Silvia Modigs förslag till hemställningskläm.

4 omröstningen

Ledamoten Atte Kalevas förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget om en översiktsplan för en gång- och cykeltunnel mellan Medborgartorget och Kajsaniemi att möjligheterna att förbättra den upplevda tryggheten i tunneln utreds.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 77

Heidi Ahola, Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Atte Kaleva, Arja Karhuvaaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Petra Malin, Silvia Modig, Elina Moisio, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Alekski Niskanen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirit Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 2

Otto Meri, Hannu Oskala

30.01.2019

Ärende/7

Blanka: 5

Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Abdirahim Mohamed, Mika Raatikainen, Juhani Strandén

Frånvarande: 1

Eero Heinäluoma

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Atte Kalevas förslag till hemställningskläm.

5 omröstningen

Ledamoten Silja Borgarsdóttir Sandelins förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av översiktsplanen för en gång- och cykeltunnel att det ägnas särskild uppmärksamhet också åt belysningen och trivsamheten i tunneln för att trygghetskänslan ska stärkas.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 79

Heidi Ahola, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Askoseljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Petra Malin, Silvia Modig, Abdirahim Mohamed, Elina Moisio, Sami Muttillainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Alekski Niskanen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 1

Otto Meri

Blanka: 4

Pia Kopra, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Juhani Strandén

30.01.2019

Ärende/7

Frånvarande: 1
Eero Heinäluoma

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Silja Borgarsdóttir Sandelins förslag till hemställningskläm.

6 omröstningen

Ledamoten Tomi Sevanders förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att mynningarna till tunneln på de platser där gång-, cykel- och biltrafiken korsar varandra på ett trångt ställe planeras så att det fästs särskilt avseende vid trafiksäkerheten exempelvis med tydliga vägmärken som anger förkörsrätt och väjningsplikt.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 73

Heidi Ahola, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Ville Jalovaara, Kati Juva, Atte Kaleva, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Petra Malin, Silvia Modig, Abdirahim Mohamed, Elina Moisio, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Alekski Niskanen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 1
Otto Meri

Blanka: 10

Sirpa Asko-Seljavaara, Fatim Diarra, Atte Harjanne, Nuutti Hyttinen, Arja Karhuvaara, Petrus Pennanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho

30.01.2019

Ärende/7

Frånvarande: 1
Eero Heinäluoma

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Tomi Sevanders förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Kaupunkiympäristölautakunnan esitys 30.11.2018
- 2 Yleissuunnitelma, Suunnitteluperiaatteet
- 3 Yleissuunnitelma, Suunnitelmaselostus
- 4 Piirustus 30855/11
- 5 Piirustus 30855/400
- 6 Kansalaistori-Kaisaniemi pyörä- ja jalankulkuyhteysen rakennettavuusselvitys 21.9.2018

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Stadsmiljönämndens förslag

Stadsmiljönämnden har 6.11.2018 föreslagit att översiktsplanen för en gång- och cykeltunnel mellan Medborgartorget och Kaisaniemi godkänns och att projektet genomförs så att en noggrannare plan med sikte på verkställande utarbetas på basis av den godkända översiktsplanen och beräkningen av de sammanlagda kostnaderna.

Stadsmiljönämndens förslag föreligger som bilaga 1, planeringsprinciperna för översiktsplanen, planbeskrivningen och ritningarna som bilagorna 2–5 samt bygghetsutredningen som bilaga 6.

Bakgrund

I dagens läge är det Brunngatan framför den livligt trafikerade centralstationen som utnyttjas av cykeltrafiken i Helsingfors centrum som central länk mellan stadens västra och östra sida. Av cykeltrafiken på Bannan går ungefär 40 % via Brunngatan österut eller söderut och cirka

13 % mot Östbanan och österut. Jämfört med nuläget behövs det en direktare och smidigare förbindelse som samtidigt förbättrar förhållandena för fotgängare framför centralstationen och på Brunnsgratan. Den nuvarande tunneln för fotgängare under bangården är alltför trång för att kunna byggas om för att svara mot cykeltrafikens behov.

Man har särskilt under de tio senaste åren undersökt olika slags rutter i närheten av centralstationen och Tölövikens som skulle göra det möjligt att ta sig över eller under stambanan på cykel. År 2011 och på nytt år 2017 har det utarbetats ett utkast på översiktsplansnivå för en cykeltunnel under järnvägen. Stadsmiljönämnden behandlade i februari 2018 den tunnelloösning som byggde på 2017 års utkast, men återremitterade ärendet för ny beredning, så att också broalternativen skulle bedömas.

Ruttlinjen över järnvägen har varit uppe till behandling i samband med landskapsarkitekturtävlingen för Kajsaniemiparken år 2010 (den så kallade bumerangbron) och senast i samband med den år 2018 gjorda byggbarhetsutredningen för en cykel- och gångtunnel mellan Medborgartorget och Kajsaniemi. Dessutom har vissa privata aktörer fört fram sina tankar och idéer beträffande alternativ ovanför banan.

Om alternativen i byggbarhetsutredningen

Byggbarhetsutredningen 2018 beskriver de trafikmässiga målen för förbindelsen mellan Medborgartorget och Kajsaniemi, villkoren och kriterierna för trafiken och byggbarheten samt de alternativ som har prövats. I utredningen har man valt att pröva lösningar som konstruktionsmässigt är genomförbara och som bäst betjänar trafiken. Då alternativens konsekvenser har bedömts, har man utnyttjat trafikmässiga och byggbarhetsrelaterade kriterier, men också kriterier som gäller stadsbilden och landskapet.

I utredningen prövas två broalternativ (det södra och det norra alternativet) och dessutom tunneln. Det gjordes också kostnadsberäkningar för alla tre alternativ.

Både linjen över och linjen under banan skulle enligt byggbarhetsutredningen resultera i en fungerande förbindelse med tanke på cykelrutterna. En omständighet som är betydelsefull med hänsyn till att linjen ska vara lockande för cyklister är ruttens höjdskillnad. Denna är bättre i tunnel- än i broalternativet. Alternativet med en passage över banan har en höjdskillnad på 8,3–8,5 meter, medan höjdskillnaden i tunnelalternativet är högst 5,3 meter.

De största svårigheterna i anslutning till passagen över banan är förknippade med den besvärliga byggplatsen i närheten av Ode, Sanomahuset och Kiasma samt samordningen av områdets funktioner med

30.01.2019

Ärende/7

bland annat den byggda miljön vid Tölöviken och den kulturhistoriska miljön i Kajsanemi. Dessutom förutsätter alternativen över banan detaljplaneändringar på bägge sidorna om järnvägen för både Kajsaniemi-parkens och Tölövikens vidkommande.

Enligt byggbarhetsutredningen är broalternativen förmånligare då man ser till byggnadskostnaderna (11–13 miljoner euro och 12–15 miljoner euro) jämfört med tunnelalternativet (23 miljoner euro), men med tanke på stadsbilden, landskapet och funktionaliteten är de mera problematiska än tunneln. Broalternativens underhållskostnader (det södra alternativet 130 000 euro, inklusive system för att hålla bron fri från snö och is, 25 000 euro utan sådant system; det norra alternativet på motsvarande sätt 172 000 euro respektive 21 000 euro) är högre än för tunnelalternativet (15 000 för tunneln och nivåbyteskonstruktionerna vid myningarna).

Alternativen och deras konsekvenser har prövats i detalj i den bifogade byggbarhetsutredningen.

Stadsmiljönämndens förslag 6.11.2018 bygger på tunnelalternativet, vars bifogade ritningar är från år 2017.

Växelverkan och myndighetssamarbete

Vid tidpunkten för utarbetandet av översiktsplanen och byggbarhetsutredningen har det förts en dialog med bland annat instanser som företräder centrumbiblioteket Ode, med stadsmuseet och Trafikverket samt med Senatfastigheter.

Stadsborna har gett feedback på flera kanaler, bland annat ett öppet diskussionsmöte i Kajsaniemiparken och via tjänsten Säg din åsikt (Kerrokantasi).

Projektets innehåll

Tunnelförbindelsen för fotgängare och cyklister mellan Medborgartorget och Kajsaniemi knyter samman de viktigaste infartslederna för cykeltrafik från stadens västra och östra sida. Tunnelförbindelsen ligger norr om den nuvarande, enbart för fotgängare avsedda tunneln från Kajsaniemiparken till Elielplatsen.

Tunnelförbindelsens linjedragning är förenlig med bannätverket för cykeltrafik i generalplanen och målnätverket för cykeltrafik i innerstaden 2025. Planen har som utgångspunkt lösningar som är i linje med planeringskriterierna för bannätverket för Helsingfors cykeltrafik. Översiktsplanens tunnelloösning förutsätter inte ändring av detaljplanen.

Tunnelförbindelsen består av ett 4 meter brett cykelfält och en 3,5 meter bred fotgängarfil som är skild från den förstnämnda med kantstenar. Dessutom finns det kantområden höjda med kantstenar längs tunnelns bägge sidor, varigenom tunnelns sammanlagda bredd blir 8,3 meter. Största delen av tunneln har en takhöjd på 3,2 meter, vid rampavsnitten 3,0 meter, vilket gör det möjligt för sjuktransportfordon att köra in i tunneln. Den nya, cirka 220 meter långa tunneln länkas till den nuvarande gångtunneln med en korridor.

Öster om järnvägen öppnar sig tunneln mot gatunivån med en svagt stigande ramp, som förenas med ingången till den nuvarande fotgängartunneln. Väster om järnvägen ligger öppningen mot gatunivån vid Tölöviksgatans gatuområde mellan en hotellbyggnad och ett kontorshus. Cykeltrafiken planeras utnyttja en spiralramp och fotgängarna en trapp- och hissförbindelse för att ansluta till tunnelförbindelsen. Spiralrampens ytterkant har en mindre brant lutning än innerkanten, vilket är ägnat att förbättra säkerheten och underlätta cyklandet i uppförsbacke. Man kommer i den fortsatta planeringen att fästa särskild uppmärksamhet vid lösningarna för tunnelförbindelsens västra ramp, så att man ska kunna säkerställa att den rätt snäva rampen (diameter 19 meter, lutning i innerkurvan 10,5 %) ska fungera.

En noggrannare beskrivning av tunnelförbindelsens konstruktioner återfinns i översiktsplanens planbeskrivning.

Projektets planbeskrivning, som ingår i översiktsplanen för cykeltunneln mellan Medborgartorget och Kajsaniemi, innehöll en underjordisk parkeringsplats för cirka 200 cyklar i anslutning till tunneln. Kostnadsberäkningen för den uppgår till 3 miljoner euro.

Cykelparkeringen ingår inte i den översiktsplan som nu föreslås. Stadsmiljösektorn utreder separat under våren 2019 helhetssituationen vad gäller cykelparkering på området kring centralstationen. Då kartlägger man ställen där det vore lättare att bygga och som vore bättre lämpade för cykelparkering samt var sådana platser finns på området. I det sammanhanget provar man ännu också den underjordiska cykelparkeringen och hur förnuftig en sådan vore ur funktionell och ekonomisk synvinkel.

Finansiering och tidtabell

Projektets mervärdesskattefria byggnadskostnader (utan cykelparkering) är 23 miljoner euro (MAKU-index 110,6, 2010=100).

Kostnadsspecifikation efter huvudmoment:

Konstruktioner	9 170 000 euro
Jordbyggnadsarbete	2 400 000 euro

Stödkonstruktioner under byggnadsarbetet	2 950 000 euro
Banarbete som byggandet kräver	3 170 000 euro
Belysning, el, skyltning	1 000 000 euro
VVSA	375 000 euro
Sammanlagt (inkl. entrepren. allmänkostn. 20 %)	19 065 000 euro
Beställaruppgifter (20 %)	3 805 000 euro
Sammanlagt	22 870 000 euro

Totalpriserna har beräknats så att där ingår alla kostnader i anslutning till byggandet, såsom planering och entreprenörens löpande kostnader samt en reservering för den eventualiteten att de särskilda risker som banomgivningen medför delvis realiserar.

Ifall byggandet genomförs innan man i tågens närtrafik övergår till att i huvudsak köra tåg med tre motorvagnar, kan man genom att förkorta perrongerna bygga en del av tunneln fritt utanför det område där tågen stannar. Tack vare det kan man sänka kostnaderna och förkorta byggnadstiden. Denna eventuella kostnadsinbesparing har man emellertid inte beaktat i projektets kostnadsberäkning.

Det har uppskattats att det tar två år att bygga tunnelförbindelsen. Staden har i sitt investeringsprogram, vilket ingår som bilaga till budgeten för år 2019, skapat beredskap för genomförandet av projektet under åren 2019–2023, så att 1,15 miljoner euro har reserverats för planering år 2019 och 21,85 miljoner euro för byggande åren 2020–2023. I och med att planerna har preciserats, har det kommit fram att det vore motiverat att genomföra projektet i snabbare takt bland annat för att minimera undantagsarrangemangen för tågtrafiken, varför man strävar efter att beakta det när nästa investeringsprogram formuleras. I takt med att arbetet framskrider utreder man möjligheten till EU-finansiering.

Tunnelbyggandet startar från båda ändarna samtidigt. I byggandet av tunneln utnyttjar man hjälpbroar och stödväggar som uppförs under arbetets gång, så att man vållar så liten olägenhet som möjligt för tåg- och passagerartrafiken.

De beräknade årliga underhållskostnaderna för tunnelförbindelsen och för mynningarnas nivåbyteskonstruktioner uppgår till 15 000 euro. I kostnaderna ingår underhållets löpande kostnader, som kan vara till exempel städning, användning av systemet för att smälta snö och is, service av hissarna och videoövervakning.

30.01.2019

Ärende/7

Projektets verkningar

Det viktigaste målet för förbindelsen Medborgartorget–Kajsaniemi har i planeringsarbetet varit att komplettera bannätet för cykeltrafik så att man länkar samman cykel- och gånglederna från öster och väster mot Helsingfors centrum och minskar järnvägens karaktär av hinder.

Med hänsyn till målnätverket för cykeltrafiken är målet att erbjuda en direkt, smidig förbindelse från Västbanan, som går under Mannerheimvägen, till Kajsaniemiparken öster om järnvägen och därifrån österut och norrut. Rutten är huvudförbindelse för cykeltrafiken i Helsingfors centrum. Det är tänkt att nätverket av cykelbanor framdeles utvidgas på områdets östra sida med Nordbanan från Kajsaniemiparken norrut längs järnvägen samt med Östbanan längs Kajsaniemiparkens norra sida österut i riktning mot Hagnäs.

I och med tunnelförbindelsen förbättras innerstadens förbindelser i olika riktningar, mot Tölöviks- och Kajsaniemiparkerna samt mot pendlingsparkeringen i trakterna av centralstationen. Tunneln kopplar ihop banlinjerna, som i huvudsak är skilda från biltrafiken, och förbättrar därigenom säkerheten för cyklisterna.

Enligt byggbarhetsutredningen är tunnelförbindelsen för cykeltrafik det bästa sättet att i praktiken omsätta målen för en förbindelse i skilda nivåer för cykeltrafik vid centralstationen. Till dessa mål hör bland annat en attraktiv och trygg rutt för personer i alla åldrar och i alla slags fysiskt skick. Det är det bästa sättet att främja målet att minska på belastningen på Brunngatans cykelväg innan man på ett mera omfattande sätt har byggt ut innerstadens cykelvägar i enlighet med innehållet i målnätverket.

Det har bedömts att den nya tunnelförbindelsen gör cykling mera attraktivt och ger cykeltrafiknätet ökad täckningsgrad. Med prognosmodellen för cykeltrafik uppskattas 4 900 cyklister per dygn ta tunnelrutten en vardag i oktober år 2025 (oktober representerar ett genomsnittligt dygn under året). Då antalet cyklister är som störst, kommer uppemot 10 000 cyklister per dygn att åka genom tunneln. Också vintertid uppskattas tunneln vara en av de livligast utnyttjade cykellederna i Helsingforsregionen.

Byggbarhetsutredningen ger vid handen att tunneln gör färden från den ena sidan om järnvägen till den andra 600 meter kortare jämfört med den nuvarande cykelrutten längs Brunngatan. Den nuvarande rutten går tvärs igenom Elielplatsen, som är Helsingfors livligast trafikerade öppna plats för fotgängare, och förbi den tvärgående fotgängartrafiken på Brunngatan. Den nuvarande rutten har också trafikljus vid fyra korsningar, vilket förorsakar dröjsmål. Då tidsspillan inte har beaktats,

förkortar tunneln den genomsnittliga åktiden med uppskattningsvis två minuter.

Förutom att tunneln skapar en ny förbindelse för cykeltrafiken, så innebär den en ny och smidig gångbana från den östra sidan om järnvägen västerut.

Bedömning av projektet

Stadsstyrelsen konstaterar att man enligt stadsstrategin för åren 2017–2021 ska genomföra trafikinvesteringar i syfte att sörja för hela trafiksystemets funktionsduglighet och för en höjning av hållbara trafikformers färdmedelsandel. Det föreliggande projektet är väl ägnat att omsätta stadsstrategin i praktiken.

Byggandet av en direkt och smidig förbindelse under stambanan är ett projekt i linje med målsättningarna och åtgärdslinjen för målnätverket för cykeltrafik 2025, programmet för främjande av cykling och utvecklingsprogrammet för trafiken i Helsingfors. Målnätverket för cykeltrafik 2025 godkändes 22.5.2012 av stadsplaneringsnämnden som riktgivande för planeringen, och verkställighetsprogrammet för målnätverket godkändes 18.6.2013. Stadsstyrelsen godkände 27.1.2014 programmet för främjande av cykling och utvecklingsprogrammet för trafiken i Helsingfors 12.1.2015.

Projektet förbättrar förutom förbindelserna mellan cykelbanorna också förhållandena för cykling och gång på ett centralt område i innerstaden, det vill säga området kring centralstationen. På så sätt stöder projektet också målen med det aktuella projektet för fotgängarcentrum.

Stadsstyrelsen konstaterar att även om byggandet av tunnelförbindelsen är ett kostnadsmässigt dyrt cyklingsprojekt, så är det trafikmässigt det bästa alternativet i den krävande stadskärnan och trakterna kring järnvägen. Tunnelförbindelsen får också mindre konsekvenser för den omkringliggande miljön än de broalternativ som har prövats, varigenom den även kan anses som det bäst fungerande alternativet med avseende på stadsbilden och landskapet.

Stadsstyrelsen anser att byggbarhetsutredningen innehåller en tillräckligt mångsidig och heltäckande konsekvensutredning av de genomförbara alternativen.

Ärendet är berett i samråd med stadskansliets ekonomi- och planeringsavdelning och näringslivsavdelning.

Fortsatta åtgärder

30.01.2019

Ärende/7

I nästa skede av projektet utarbetar man detaljerade ritningar som möjliggör byggandet. Staden ska också ingå ett verkställighetsavtal med Trafikverket. I nästa skede ska man också formulera en plan för form och sätt att verkställa projektet samt en plan för eventuella arkitektävlingar.

Utarbetandet av de ovan nämnda planerna och ritningarna, som syftar till att möjliggöra byggandet, samt genomförandet av projektet ska ske inom ramen för den av stadsfullmäktige godkända kostnadsberäkningen. Stadsstyrelsen kommer i anslutning till sitt verkställighetsbeslut att uppmana stadsmiljösektorn att utarbeta en separat kostnadsuppföljningsrapport där man bedömer hur kostnadsberäkningen har förverkligats och orsaker till eventuella avvikelser. Rapporten överläts till borgmästaren efter att projektet har slutförts.

Då stadsmiljönämnden 6.11.2018 fattade beslut om förslaget, förutsatte den att stadsmiljösektorn utreder möjligheten att bygga en bro från Tölöviksparken till Kajsaniemparken norr om Ode. Den utredningen görs separat från det föreliggande projektet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Kaupunkiympäristölautakunnan esitys 30.11.2018
- 2 Yleissuunnitelma, Suunnitteluperiaatteet
- 3 Yleissuunnitelma, Suunnitelmaselostus
- 4 Piirustus 30855/11
- 5 Piirustus 30855/400
- 6 Kansalaistori-Kaisaniemi pyörä- ja jalankulkuyhteysen rakennettavuusselvitys 21.9.2018

Sökande av ändring

Omprövning, stadsstyrelsen

För kännedom

Stadsmiljösektorn

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 21.01.2019 § 34

30.01.2019

Ärende/7

HEL 2017-013338 T 10 05 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä Kansalaistori–Kaisaniemi jalankulun ja polkupyöräilyn alikulkuyhteyden yleissuunnitelman siten, että hankkeen kokonaiskustannusarvio on 23 milj. euroa (alv 0 %, MAKU indeksi 110,6, 2010=100).

14.01.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallintojohtaja 18.12.2018 § 40

HEL 2017-013338 T 10 05 02

Päätös

Helsingin kaupunkiympäristötoimialan hallintojohtaja päätti hakea Liikenneviraston kävelyn ja pyöräilyn edistämisen investointihankkeisiin haettavaksi julistamaa investointiavustusta kaupungin investointiohjelmassa vuosina 2020-2022 toteutettavaksi suunnitellulle Kansalaistorin ja Kaisaniemen väliselle alikulkuyhteydelle.

Päätöksen perustelut

Hankkeessa yhdistetään Helsingin pääratapihan itäpuolella olevat pyöräilyn ja jalankulun yhteyden ratapihan länsipuolella oleviin yhteyksiin radan ali tehtävällä uudella hieman yli 200 metriä pitkällä alikululla. Yhteydestä tehdään ns. baanatasoinen laadukas pyöräilyväylä jossa pyöräväylän rinnalla kulkee koko matkan myös jalankulkuväylä. Hanke on suunniteltu kaupungin investointiohjelmassa toteutettavaksi vuosina 2020-2022.

Arvioidut rakentamiskustannukset ovat noin 23 000 000 euroa (alv. 0 %).

Uusi pyöräliikenteen ja jalankulun alikulkuyhteys vähentää Helsingin kantakaupunkia jakavan ratapihan estevaikutusta, muodostaen seudullisen baanaverkon keskeisimmän risteyskohdan. Yhteys vähentää mat-

30.01.2019

Ärende/7

ka-aikaa nykyiseen reittiin nähden ja lisää turvallisuutta. Uusi yhteys parantaa saavutettavuutta Helsingin keskustaan ja rautatieasemalle, edistäen näin kestävien liikennemuotojen matkaketjuja. Uusi yhteys on nykyistä jalankulkutunnelia suurempi yhteys mm. Keskustakirjastoon ja Kansalaistorilta Kaisaniemen puistoon.

Rahoitusjohtaja päätti 13.9.2017 § 64 siirtää hallintosäännön 12 luvun 5 §:n 7 kohdan toimivaltaa hakea kaupungin puolesta valtionosuudet ja -avustukset sekä niihin verrattavat etuudet kaupunkiympäristön toimialalla seuraavasti:

- kaupunkiympäristön toimialan hallintojohtaja päättää kaupunkiympäristön toimialaan liittyvien valtionavustusten sekä niihin verrattavien etuuksien hakemisesta
- edelleen rahoitusjohtaja päätti todeta, että toimialojen tulee tehdä hankehakemuksista päätökset Ahjo-asiakirjahallinnon kautta ja toimittaa ne sekä rahoitushakemuksia koskevat päätökset tiedoksi rahoitusjohtajalle.

Lisätiedot

Olli-Pekka Aalto, projektinjohtaja, puhelin: 310 39681
ollipekka.aalto(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 06.11.2018 § 539

HEL 2017-013338 T 10 05 02

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle Kansalaistori-Kaisaniemi jalankulun ja polkupyöräilyn alikulkuyhteyden yleissuunnitelman hyväksymistä ja hankkeen toteuttamista siten, että hankkeesta laaditaan hyväksytyn yleissuunnitelman ja kokonaiskustannusarvon mukainen tarkempi toteuttamiseen tähtäävä suunnitelma. Jatkosuunnittelussa voidaan tehdä hankkeeseen vähäisiä muutoksia ja tarkastuksia, jotka eivät olennaisesti muuta yleissuunnitelman sisältöä ja tässä jatkosuunnittelussa varmistetaan erityisesti tunnelin läntisen ulostulon toimivuus.

Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 23 milj. euroa (alv. 0 %) MAKU indeksi 110,6.

Hyväksyessään esityksen, kaupunkiympäristölautakunta päätti, että lisäksi selvitetään Töölönlahden puiston ja Kaisaniemen puiston yhdistävän sillan toteuttamismahdollisuuksia Oodin pohjoispuolelle. Selvityksessä erityisinä näkökohtina ovat puistojen toiminnallinen yhdistäminen ja suurtapahtumien turvallisuus.

30.01.2019

Ärende/7

Käsittely

06.11.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Risto Rautava: Esitän esitysehdotukseen lisättäväksi ensimmäisen kappaleen viimeisen lauseen loppuun " ja tässä jatkosuunnittelussa varmistetaan erityisesti tunnelin läntisen ulostulon toimivuus."

Lisäksi uudeksi viimeiseksi kappaleeksi seuraava teksti: Hyväksytään esityksen, kaupunkiympäristölautakunta päätti, että lisäksi selvitetään Töölönlahden puiston ja Kaisaniemen puiston yhdistävän sillan toteuttamismahdollisuuksia Oodin pohjoispuolelle. Selvityksessä erityisenä näkökohtina ovat puistojen toiminnallinen yhdistäminen ja suurtahtumien turvallisuus.

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Risto Rautavan vastaehdotuksen.

30.10.2018 Pöydälle

27.02.2018 Palautettiin

13.02.2018 Pöydälle

06.02.2018 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Olli-Pekka Aalto, projektinjohtaja, puhelin: 310 39681
ollipekka.aalto(a)hel.fi